

Indhold

INDLEDNING	2
LÆSEVEJLEDNING	2
OPSAMLING	2
DE OVERORDNEDE MÅLSÆTNINGER	2
INDSATSOMRÅDERNE INDENFOR DE ENKELTE FAGOMRÅDER	3
STATUS PÅ DE OVERORDNEDE MÅLSÆTNINGER I "LYS I ØJNENE"	6
SAMMENHÆNG OG HELHED	6
VÆRDIER, MÅLSÆTNINGER OG INDSATSOMRÅDER	7
ET KONKRET ARBEJDSREDSKAB	8
SAMMENHÆNG MELLEM DET GENERELLE FOREBYGGENDE ARBEJDE OG DEN MÅLRETTEDE INDSATS OVERFOR BØRN OG UNGE MED SÆRLIGE BEHOV FOR STØTTE	9
TEMAER ELLER SÆRLIGE FOKUSOMRÅDER I DEN REVIDEREDE UDGAVE AF "LYS I ØJNENE"	10
FORSLAG TIL YDERLIGERE TEMAER ELLER FOKUSOMRÅDER, SOM BØR INDGÅ I "LYS I ØJNENE"	11
STATUS PÅ DE ENKELTE FAGOMRÅDERS INDSATSOMRÅDER	13
DAGTILBUD	13
SKOLER	15
KLUBBER	17
UNGDOMSSKOLEN	18
FAMILIEAFDELINGEN	20
DAGBEHANDLINGEN	21
DØGNINSTITUTIONER	22
SUNDHEDSPLEJEN	23
PPR	25
TANDPLEJEN	27
STANDARDE FOR SAGSBEHANDLING PÅ FAMILIEOMRÅDET	28
TVÆRGÅENDE INDSATSOMRÅDER I "LYS I ØJNENE"	30

INDLEDNING

På de følgende sider gives der en status på, hvordan der er arbejdet med indsatsområderne i "Lys i øjnene" fra 2010 og frem. Målet er at give et overblik over, hvilke målsætninger der er opfyldt, og hvilke målsætninger der ikke er realiseret med henblik på at afgøre, om nogle af målsætningerne skal videreføres i den kommende version af "Lys i øjnene". Der er samtidig indhentet forslag til nye temaer i den reviderede udgave af politikken.

LÆSEVEJLEDNING

Der er indhentet status på den overordnede målopfyldelse i "Lys i øjnene" blandt bestyrelser, Fælles-, Fag- og Lokal-MED. Status er udarbejdet i form af en spørgeskemaundersøgelse, hvor der ligeledes er indhentet forslag til overordnede temaer i den reviderede udgave af politikken.

Derudover er der indhentet status på indsatsområderne indenfor de enkelte fagområder. Status er indhentet blandt udvalgte nøglepersoner i form af fagkonsulenter, ledere og chefer på de enkelte fagområder. På baggrund af denne status har chefgruppen tilkendegivet, hvilke indsatsområder, de mener, bør videreføres.

 Rød: Indsatsen er realiseret eller uaktuel og bør derfor udgå.

 Grøn: Indsatsen er igangsat og bør videreføres.

OPSAMLING

DE OVERORDNEDE MÅLSÆTNINGER

- Der er størst tilslutning til, at "Lys i øjnene" har bidraget til at udpege de værdier, målsætninger og indsatsområder, der har præget Børne & Ungeområdet de sidste 4 år. I alt 76 % svarer i meget høj grad eller i høj grad, hvilket er et rigtigt godt resultat.
- 49 % mener, at "Lys i øjnene" har bidraget til at styrke sammenhængen og helheden i indsatsen for børn, unge og deres familier i meget høj grad eller i høj grad. 44 % svarer, at det delvist er tilfældet. På dette område vurderes politikken også at have opfyldt sin rolle.
- På spørgsmålet om, i hvor høj grad "Lys i øjnene" har fungeret som et konkret arbejdsredskab for medarbejderne på Børn & Ungeområdet, svarer hovedparten, 43 %, at det delvist er tilfældet. En forholdsvis stor gruppe på 19 % mener, at den ringe grad eller meget ringe grad har fungeret som et konkret arbejdsredskab. Af kommentarerne fremgår, at man i højere grad ser "Lys i øjnene" som baggrunden for det daglige arbejde end som et egentligt redskab. Denne pointe vil det være hensigtsmæssigt at have in mente i formuleringen af den reviderede udgave af "Lys i øjnene", hvis man ønsker, at politikken skal være et konkret redskab.
- I alt 47 % mener, at "Lys i øjnene" i meget høj grad eller i høj grad har bidraget til at skabe sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats overfor børn og unge med særlige behov for støtte. 28 % mener, at det delvist er tilfældet. Det peges på, at "Lys i øjnene" er baggrund for TOPI og den tværfaglige model. På den led er resultatet tilfredsstillende.
- På en liste med 12 emner kunne deltagerne i undersøgelsen afkrydse alle de emner, som de mente, skulle indgå i den reviderede udgave af "Lys i øjnene". Følgende emner blev angivet flest gange: Den tværfaglige model (55 besvarelser), TOPI (Tidlig opsporing og indsats)(54), sammenhængskraft på 0-18 års området (48), inklusion (47) og skolereform (35). Færrest angav emnerne vækst (12) og effektivisering (14).
- Deltagerne i høringen kunne komme med forslag til op til tre yderligere temaer eller fokusområder, som de mente, bør indgå i den reviderede udgave af "Lys i øjnene". De kan samles i følgende

overskrifter: forældreansvar, sundhedsfremme og tidlig indsats, skabende fællesskaber, læring, tværfagligt samarbejde og sammenhængskraft, børn og unge i udsatte positioner, øvrige.

INDSAT SOMRÅDERNE INDENFOR DE ENKELTE FAGOMRÅDER

Dagtilbud

Områdestrukturen er revideret med generelt større distrikter fordelt på både by og land og mere ansvar til områdelederne, og udvikling af nye lederteams. Specialgrupperne i Skals, Stoholm og Bjerringbro er nedlagt, og 2 institutioner og 2 integrerede specialpædagogiske grupper i Viborg by og nære omegn modtager børn med specifikke og generelle specialpædagogiske behov. Specialområdet er økonomisk ét samlet område. Nye bæredygtige institutioner er bygget for at imødekomme behov for tidssvarende byggeri, og der er skabt større enheder (børnehuse). Der er udarbejdet guide i 2012 til de lokale SUF grupper om, hvordan handleplaner om forældreansvar udarbejdes. Nogle af de nye initiativer er TOPI, tusindbenet, Barnet i centrum, rum og læring, børnettet, digital pladsanvisning og sprogindsats. For at udvikle den sundhedsfremmende og forebyggende indsats er der indført obligatorisk formiddags- og eftermiddagsmad i alle daginstitutioner. I Tusindbenet er der fokus på krop, bevægelse og sundhed. Derudover sker der løbende udvikling af de pædagogiske læreplaner, og kvalitetsrapporterne som sidste blev udarbejdet i 2012, skal udarbejdes i 2014.

Skoler

Der er arbejdet forholdsvis begrænset med samarbejdsaftaler med skoler i og uden for kommunen om udvikling. Partnerskaber mellem skoler og eksterne læringsmiljøer er praktiseret blandt andet i talentklasser og virksomhedssamarbejdet "Skolen på job" og i "Lommen på en lærling". Der er generelt arbejdet med den internationale dimension i meget begrænset omfang. Modtageklasserne er nedlagt, og der er oprettet A-klasser på Vestervangsskolen. Pengene følger barnet, dvs. at bruges der færre penge på specialområdet, er der flere til almen. Praxis kvalificeres med TOPI og den tværfaglige model. På IT er der opstillet en strategi, og infrastrukturen er under opgradering. Der er etableret skole-INTRA, som skal afløses af en ny platform. "Bring your own device" praktiseres og understøttes i udskolingen. De enkelte skoler har deres egne tiltag omkring teknologi. Skolerne har videreført arbejdet med heldagsskolen og fortsætter frem mod reformen, hvor indsatsen bliver en integreret del af hele skoleforløbet. Nynordisk skole, UU og brobygning, EGU er nogle af de tiltag, som er bidrag til målsætningen om, at 95 % af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse. Derudover har TOPI og inklusion været på dagsordenen.

Klubber

Enkelte klubber har tilbud til børn og unge med særlige behov, og derudover tilbydes et ungdomsklubtilbud i dagtimerne 2 steder i kommunen. TOPI, DTM, SMTTE, trivselsbarometer og aktionslæring bruges til at understøtte inklusion. Der er iværksat mentorindsatser for at børn/unge, der har brug for lidt ekstra for at kunne håndtere at gå i klub og kontaktpersonordninger for nye børn. Der er fælles aktiviteter i kraft af områdestrukturen, og en ny Midtbyklub er etableret i samarbejde med Ungdomsskolen. I Klub X arbejdes med at udbyde temaforløb fremover. Som en del af det opsøgende arbejde afholdes forældresamtaler på skolen, medarbejderne er opsøgende på skolen, og der er samarbejde med det boligsociale fællessekretariat. Der er sket en udvidelse af Sydby ungdomsklubnetværket, og der er et tværfagligt samarbejde med sprogklassen.

Ungdomsskolen

For at lette overgangen mellem uddannelser og styrke samarbejde imellem skoler og uddannelsesinstitutioner udbydes der fremover studieretninger som forberedelse til ungdomsuddannelse. Der er tilbud om erhvervsklasse og fremover også om EUD10, hvor uddannelsesforløbet foregår 30 % af tiden på erhvervsuddannelserne. Både for at imødekomme behovet for kompetenceudvikling og øge motivationen hos de unge er der fokus på IT. I temafag, fritidsafdelingen, og studieretningerne gør man brug af anderledes og spændende undervisningsmiljøer, der sikrer en sammenhæng mellem fagets mål og den praktiske gennemførelse af undervisningen. I forhold til det internationale perspektiv har 10CV blandt andet indsendt ansøgning til Comenius, deltager i Skive Jamboree og har studieture. For at styrke den

pædagogiske mangfoldighed i forhold til skolens målgrupper har lærerkollegiet gennemført kursus i Cooperative learning, arbejdet med deres teamkompetencer, gennemført uddannelsesforløb i IT, specialdidaktik og aktionslæring. Hvad angår 95 % målsætningen har 10CV igangsat "Læringscenter for heltidsundervisning" og har en VU-camp for unge i folkeskolens 8. og 9. klasse, som har udfordringer med at gennemføre deres folkeskole. 10CV deltager på forskellige måde i kommunens ungeindsats, bl.a. med Streetfestival, musical, udbyder forskole og heltidsundervisningsforløb og uddannelse for sent ankomne tosprogede.

Familie og Rådgivning

Familieafdelingen

Den helhedsorienterede sagsbehandling med voksenområdet er styrket igennem overgangsprojektet for psykisk syge unge og det ledermæssige forum på tværs af afdelingerne. Muligheden for udveksling af oplysninger med politi uden forældresamtykke har forbedret samarbejdet i SSP-regi yderligere. Der igangsættes initiativer med henblik på at understøtte højere grad af selvstyre ved bl.a. indførelse af teamkoordinatorer i de selvstyrende teams. I forbindelse med ny tilsynsreform pr. 1.1.2014 har der forestået et større forberedelsesarbejde ift. opdeling/adskillelse af arbejdsopgaver herunder virksomhedsoverdragelse af medarbejdere. Udvidelse og opkvalificering af plejefamilieområdet er og vil fortsat være et særligt indsatsområde jf. de politiske målsætninger på området. Det er således lykkedes at ændre anbringelsesmønstret i retning af, at en langt større andel af vores anbringelser sker i plejefamilier. I forbindelse med omlægning af indsatsen på forebyggelses- og anbringelsesområdet, er der skabt råderum og dermed mulighed for en bevidst investering i forebyggende foranstaltninger.

Dagbehandlingen

Den distriktsopdelte struktur er fuldt implementeret for ca. 4 år siden og fungerer rigtig godt. Der er en god proces med udviklingen af mange tiltag på tværs af området inden for de sidste par år, men vil formentlig være et kontinuerligt behov for fortsat at udvikle tilbud på tværs af B&U og F&R. Der er eksempelvis ansat hjemme-hosser og integrationskonsulenter og sket overflytning af spædbørnsteam fra familieafdeling til dagbehandling. Dagbehandlingen har udviklet et produktkatalog, som tydeliggør deres tilbud. Der er indført FIT, et dialog- og evalueringsredskab, som anvendes til at kvalitetssikre behandlingsmetoder.

Døgninstitutioner

Der er udviklet flere tilbud i nærområdet for at opfylde den politiske målsætning: Aflastningstilbud til børn og unge med autisme på Rødehus, 3 døgnpladser på Egeskovhus, og der arbejdes aktuelt på en afdækning af behov og mulighed for etablering af mor/barn institution. Med det formål at optimere ressourcer og ekspertise på ungeområdet, er det besluttet at der sker sammenlægning af MiniBo og ungeteamet

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen og dagplejen har etableret og udviklet et struktureret og godt samarbejde om overgange/TOPI, Fokusgruppemøder i dagplejen/niveau 3 + 4, Marte Meo tilbud 1-3 år og ledermøder dagpleje/sundhedspleje. Sundhedsplejen har fra januar 2013 fået tilført resurser til at deltage i Fokusgruppemøder på institutionsniveau 3 – 6. Sundhedsplejen har arbejdet aktivt for at styrke den faglige metode / Marte Meo ift den samlede indsats i sundhedsplejens eget faglige arbejde med børn og familier 0– 1 år. I det tværfaglige samarbejde i F&R er vi lykkedes med at afprøve og etablere/ beskrive samarbejdet omkring familier i *Spædbørnsteamet*, som fra januar 2013 er placeret i Dagbehandling. I politikperioden er der ikke lavet en egentlig struktur – og behovsanalyse. Sundhedsplejen i Viborg har imidlertid tilpasset og justeret de interne faglige retningslinjer til Sundhedsstyrelsens *Vejledning 2011*. I relation til ovenstående har sundhedsplejen etableret konsultationer som forberedelse til arbejdsformer i Sundhedscenter Viborg og satellitter, åbent hus/åbne tilbud, undervisningstilbud til familier og Familieiværksætterne/ forældreuddannelse som pilotprojekt i 2014. For trepartsmidler blev det i 2010 muligt, at alle sundhedsplejersker gennemgik uddannelsen til coach. Sundhedsplejen arbejder fortsat aktivt

med at optimere mulighederne i journalsystemet Novax og har et fortsat fokus på den gode hjemmeside som erstatning for pjecer mm.

PPR

PPR har haft fokus på den konsultative tilgang med en temadag og kursusaktiviteter. Det er samtidig en del af niveau 2 og 3 i den tværfaglige model. PPR har en central position i både kompetencecentrene på skoleområdet og fokusgruppemøder i dagtilbud. Det er med revidering af Den tværfaglige model besluttet, at psykologer fra PPR er procesledere i mødefora på niveau 3 og 4. PPR deltager i samarbejdsfora med børnepsykiatrien i Viborg og har fortsat fokus på aftalerne i sundhedsaftalen som danner ramme for samarbejdet med psykiatrien. PPR har prioriteret at fokusere ressourcerne i forhold til fys/ergo på den tidlige indsats og deltager i Tusindbenet og samarbejder med sundhedsplejen i åbent hus.

Tandplejen

Der er udarbejdet standarder for instruktion og motivation, medens standarder for undervisning er under udarbejdelse. Der er fastsat specifikke mål for 15 årige og 18 åriges tandsundhed, som måles via SCOR (Sundhedsstyrelsens Central Odontologiske Register). Der findes individuelle handleplaner for forebyggelsesindsatsen på alle kommunale klinikker, som skal revideres i 2014. Der er gennemført en analyse af de fysiske rammer for at tilpasse dem til de ændrede behov, der opstår som følge af generationsskifte og det ændrede sygdomsmønster. Der er implementeret kvalitetsstandarder for bl.a. indkaldeintervaller, men der mangler vedtagne kvalitetsstandarder på andre områder. Det har ikke været muligt at indrette en særlig handicapklinik for børn og unge pga. manglende beslutninger om tandplejens fremtidige struktur. Af samme årsag har arbejdet med at udarbejde standarder og retningslinjer for de mest almindelige procedurer og analysen af, hvilke organisatoriske og strukturelle konsekvenser det kan få for den kommunale tandpleje at implementere kvalitetsstandarder for kommunal tandpleje, ligget stille.

Standarder for sagsbehandling på familieområdet

Den tværfaglige model beskriver, hvordan der samarbejdes på tværs, fra der opstår bekymring for et barn, til der oprettes en sag i familieafdelingen. Modellen blev evalueret i 2012, og en revideret model blev taget i brug 1/1 2013. Den tværfaglige model er samtidig knyttet til tidlig opsporing og indsats, TOPI, der også implementeredes i hele Viborg Kommune fra 1/1 2013. Som opfølgning på den nye lovgivning i "overgrebspakken" fra 1. oktober 2013 har Familieafdelingen justeret sine procedurer. Som et led i at understøtte det forebyggende arbejde, laver Familie & Rådgivning en mere samlet og koordineret indsats i forbindelse med Åben Anonym Rådgivning, som har lokaler i det nyåbnede Sundhedscenter. Familie og netværk er fortsat et særligt indsatsområde, som også understøttes af Integrated Children's System, ICS. Viborg er som en af fire kommuner med i projektet "Unge med psykiske vanskeligheder - overgang fra barn til voksen". Feedback Informed Treatment, FIT, er et dialog- og evalueringsredskab, som anvendes til at kvalitetssikre behandlingsmetoder. FIT bruges på individniveau og altså i den enkelte sag, hvor brugeren giver feedback på effekten af behandlingen. Det blev i januar 2012 vedtaget politisk, at den særlige indsats ydes i nærområdet. Der anvendes derfor i videst mulig omfang tilbud indenfor Viborg Kommune. Der er igangsat en proces på udsatte unge området, hvor det er ambitionen at optimere udnyttelsen af de mange kompetencer og ressourcer på tværs af Børn & Unge.

STATUS PÅ DE OVERORDNEDE MÅLSÆTNINGER I "LYS I ØJNENE"

Der er i december 2013/januar 2014 gennemført en høring blandt bestyrelser, Fælles-, Fag- og Lokal-MED, Handicaprådet og Ungdomsrådet. Høringen belyser interessenterne opfattelse af den overordnede målopfyldelse i "Lys i øjnene". Der er samtidig indhentet forslag til nye temaer i den reviderede udgave af politikken.

SAMMENHÆNG OG HELHED

49 % af de adspurgte mener, at "Lys i øjnene" har bidraget til at styrke sammenhængen og helheden i indsatsen for børn, unge og deres familier i Viborg kommune i meget høj grad eller i høj grad. 44 % mener, at politikken delvist har bidraget til at styrke sammenhængen og helheden. I alt 6 % mener, at politikken kun har bidraget i ringe grad eller i meget ringe grad.

	Total	
4. I hvor høj grad vurderer I, at Børne- og ungepolitikken "Lys i øjnene" har bidraget til at styrke sammenhængen og helheden i indsatsen for børn, unge og deres familier i Viborg Kommune?	Procent	Antal
I meget høj grad	10 %	6
I høj grad	39 %	24
Delvist	44 %	27
I ringe grad	3 %	2
I meget ringe grad	3 %	2
Ved ikke	0 %	0
Total	100 %	61

Bemærkninger:

Den har ikke gjort nogen forskel.

Ambitiøse mål er vigtige, selv om de ikke kan realiseres f.eks. pga. økonomi.

Svær at implementere i en tid med besparelser og afskedigelser

Der skal være de organisatoriske og økonomiske rammer for at realisere politikken.

Målsætningerne giver retning og sikrer, at der arbejdes på tværs. Den er baggrunden for indsatserne.

Den tværfaglige model og TOPI bidrager til sammenhæng å 0-18 års området.

Der er behov for understøtning undervejs og for genopfriskning midtvejs.

Det kan være svært at vide i hvor høj grad Lys i øjnene har bidraget til sammenhængen og helheden. Politikken kan sagtens have haft stor gennemslagskraft, men det er sket via de enkelte led, der har brugt den.

Det kan virke, som om Lys i øjnene er lavet i opgangstider. Der har sidenhen været en del drøftelser omkring reduktion og økonomi, og dette gør, at der fra bestyrelsesside opleves et gab mellem oprindelige intentioner og faktiske muligheder - velvidende, at politikken er et ideal, der stræbes mod i såvel gode som mindre gode tider.

VÆRDIER, MÅLSÆTNINGER OG INDSATSOMRÅDER

10 % mener, at "Lys i øjnene" i meget høj grad har bidraget til at udpege de værdier, målsætninger og indsatsområder, som har præget Børn & Ungeområdet de sidste 4 år. Langt hovedparten, 66 %, mener, at dette i høj grad er tilfældet, mens 20 % mener, at det delvist er tilfældet. I alt 4 % mener, at politikken i ringe grad eller meget ringe grad har bidraget til at udpege de værdier, målsætninger og indsatsområder, der har præget Børn & Ungeområdet.

	Total	
6. I hvor høj grad vurderer I, at "Lys i øjnene" har bidraget til at udpege de værdier, målsætninger og indsatsområder, der har præget Børn & Ungeområdet de sidste 4 år?	Procent	Antal
I meget høj grad	10 %	6
I høj grad	66 %	40
Delvist	20 %	12
I ringe grad	2 %	1
I meget ringe grad	2 %	1
Ved ikke	2 %	1
Total	100 %	61

Bemærkninger:

Brugt som checkliste for institutionens og bestyrelsens arbejde.

Området har været mere præget af økonomi end af faglighed, og der mangler ressourcer til at lave lys i øjnene

Politikken er et godt grundlag at arbejde konkret ud fra. Den er et godt fundament for det tværfaglige arbejde og et fælles sprog.

Den er en god basis for TOPI og arbejdet med forældreansvar.

Der skal tænkes helt nyt jf. skolereform og nyt udvalg.

Indsatsområder er afledt af Lys i øjnene, men den er ikke synlig i det daglige.

Der er iværksat mange tiltag ud fra lys i øjnene.

Lys i øjnene er grundlæggende et godt dokument! Det er godt at have visioner.

ET KONKRET ARBEJDSREDSKAB

I alt 31 % mener, at politikken i meget høj grad eller i høj grad har fungeret som et konkret arbejdsredskab for medarbejderne på Børn & Ungeområdet. 43 % mener, at den delvist har fungeret som et konkret arbejdsredskab. 19 % mener, at den i ringe eller meget ringe grad har fungeret som et konkret arbejdsredskab.

	Total	
8. I hvor høj grad vurderer I, at "Lys i øjnene" har fungeret som et konkret arbejdsredskab for medarbejderne på Børn & Ungeområdet?	Procent	Antal
I meget høj grad	8 %	5
I høj grad	23 %	14
Delvist	43 %	26
I ringe grad	11 %	7
I meget ringe grad	8 %	5
Ved ikke	7 %	4
Total	100 %	61

Bemærkninger:

Lys i øjnene fungerer som baggrunden for det daglige arbejde, men ikke et redskab. Den er et værdisæt. Ledelsen bruger den som referenceramme. Den sikrer, at der arbejdes i samme retning og tænkes i helheder om barnet. Den giver ensartethed.

Bestyrelsen ønsker fremadrettet bestemt at arbejde efter/medvirke til Lys i øjnene, og det vil derfor være en god idé, hvis det gøres til et fællesarbejde kommunalt, at Lys i øjnene står tydeligere for de mange områder, der har den som grundlag.

SAMMENHÆNG MELLEM DET GENERELLE FOREBYGGENDE ARBEJDE OG DEN MÅLRETTEDE INDSATS OVERFOR BØRN OG UNGE MED SÆRLIGE BEHOV FOR STØTTE

I alt 47 % mener, at "Lys i øjnene" i meget høj grad eller høj grad har bidraget til at skabe sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med særlige behov for støtte. 28 % mener at dette delvist er tilfældet. 13 % mener, at politikken i ringe eller meget ringe grad har bidraget til at skabe sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats overfor børn og unge med særlige behov for støtte.

	Total	
10. I hvor høj grad vurderer I, at "Lys i øjnene" har bidraget til at skabe sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats overfor børn og unge med særlige behov for støtte?	Procent	Antal
I meget høj grad	8 %	5
I høj grad	39 %	24
Delvist	28 %	17
I ringe grad	5 %	3
I meget ringe grad	8 %	5
Ved ikke	11 %	7
Total	100 %	61

Bemærkninger:

Lys i øjnene er grundlag for den tværfaglige model og TOPI. TOPI operationaliserer politikken.

Der har været mange struktur- og indholdsændringer på specialområdet. Det kan opleves som usikkert.

TOPI, fokusgruppemøderne og den "Tværfaglige model" er gode eksempler på at der er rigtig god sammenhæng mellem det forebyggende og den målrettede indsats.

Der skal være realistiske målsætninger, som modsvarer de økonomiske rammer. Vi vil gerne bevare de høje ambitioner, men midlerne skal følge med.

TEMAER ELLER SÆRLIGE FOKUSOMRÅDER I DEN REVIDEREDE UDGAVE AF "LYS I ØJNENE"

Flest deltagere i høringen mener, at Den tværfaglige model og TOPI bør indgå i den reviderede udgave af "Lys i øjnene". I henholdsvis 55 og 54 besvarelser angives disse to emner. Af 48 besvarelser fremgår, at sammenhængskraft på 0-18 årsområdet bør være et emne, mens det i 47 besvarelser markeres, at inklusion bør indgå i politikken. I 35 besvarelser angives skolereformen som et tema for den reviderede politik. Vækst og effektivisering er de emner, som færrest mener, bør indgå i politikken. Henholdsvis 12 og 14 høringssvar angiver disse to temaer.

	Antal
Er der temaer eller særlige fokusområder, som I mener, bør indgå i den reviderede udgave af "Lys i øjnene". Nedenstående kunne være eksempler. Der er mulighed for at sætte flere x eller udfylde egne temaer neden for.	
Den tværfaglige model	55
TOPI (tidlig opsporing og indsats)	54
Sammenhængskraft på 0-18 års området	48
Ungeområdet	22
Vækst	12
Effektivisering	14
Skolereform	35
Overgrebspakken	23
Inklusion	47
Specialområdet	28
Digitalisering	26
Total	364

FORSLAG TIL YDERLIGERE TEMAER ELLER FOKUSOMRÅDER, SOM BØR INDGÅ I "LYS I ØJNENE"

De nedenstående punkter har MED, bestyrelser, Ungdomsrådet og Handicaprådet nævnt som yderligere temaer eller fokusområder, som de mener, der bør indgå i den reviderede udgave af "Lys i øjnene".

1. Forældreansvar/forældresamarbejde:

- Forældreansvar (herunder forventningsafstemning) [nævnes af flere]
- Guide til udarbejdelse af handleplaner for forældreansvar
- Inddragelse af forældre i handleplaner
- Udnyttelse af forældreressourcer

2. Sundhedsfremme og tidlig indsats:

- En reel styrkelse af normering og indsatsen på 0 - 6 års området
- TOPI
- Forebyggelsesområdet
- De utrolige år skal bredes ud til alle områder
- Kost og sundhed
- KRAM og sundhedsfremme
- Trivsel

3. Skabende fællesskaber

- BIC (Barnet I Centrum)
- Børnefællesskaber alle børn kan indgå i, f.eks. dele af dagen
- Børnefællesskaber og forældrefællesskaber
- 2 sprogsområdet
- Fokus på andre kulturer
- Vi tænker inklusion i forhold til forældreansvar. Der mangler en inklusionspolitik.

4. Læring

- Den nye skolereform indeholder "krav" om daglig bevægelse/motion/forskellige motionsformer. Dette bør der investeres i mht. faciliteter og uddannede lærere/pædagoger
- De praktisk-musiske fag bør ikke glemmes eller timemæssigt nedprioriteres
- Alle skoler bør bruge læringsstile.
- Kreative læringsrum
- Læringssyn er et helhedslæringssyn. Der sker ikke kun i skolen, men også i andre læringsfællesskaber af social, faglig, personlig, kulturel og digital karakter.
- Udfordring af særligt dygtige elever
- Digitale skemaer
- IT - brug af Ipads
- Sprogscreeninger også som et værktøj til børn som har brug for ekstra udfordringer.

5. Tværfagligt samarbejde og sammenhængskraft:

- Tværfagligt samarbejde
- Indsatser på niveau 3 og 4 i den tværfaglige model.
- Fritidsområdet således der tænkes i helheder for det enkelte barn. Mulighed for professionel hjælp til også at få børn/unge med særlig behov integreret i fritidslivet [nævnes af flere]

6. Børn og unge i udsatte positioner:

- Alkoholpolitik - indsats for børn og unge der vokser op i familier med alkohol
- Tydeliggørelse af overgreb, underretninger, SSP samarbejde. Hvad er kommunens pligt og indsatser/muligheder.
- Handicapområdet
- Sikring af at forældre til børn indenfor Specialområdet får vejledning og aflastning.
- Den Tværfaglige Model - vi mangler et niveau 5, når der er en familiesag inden for Specialområdet, så skal der være en tovholder
- Mulighed for at lave lokale vurderinger og tilrette modellen - lave vores egen særkende i.f.t. det lokale område- nævnes af flere.
- Kvalitetssikring/Videreudvikling af det specialiserede område

Øvrige

- Faglig samhörighed
- Medarbejdertrivsel
- Fortsat kompetenceudvikling. Husk også nye medarbejdere og genopfriskning
- Der er for mange dikterede temaer/opgaver for personalet - giv dem mulighed for at følge barnets spor
- Kobling mellem politik og praksis.

STATUS PÅ DE ENKELTE FAGOMRÅDERS INDSATSOMRÅDER

DAGTILBUD

Indsatsområde: Fortsat udvikling og implementering af områdestrukturen
• Revideret områdestruktur med generelt større distrikter fordelt på både by og land og mere ansvar til områdelederne • Udvikling af nye lederteams og udarbejdelse af fælles visioner og strategi for dagtilbudsområdet
Indsatsområde: Løbende udvikling af specialgrupper og institutioner med hensyn til struktur og fagligt indhold
Bør være en fælles indsats • Nedlægning af specialgrupper i Skals, Stoholm og Bjerringbro. 2 institutioner og 2 integrerede specialpædagogiske grupper i Viborg by og nære omegn modtager børn med specifikke og generelle specialpædagogiske behov. • I 2011-12 var størstedelen af alle ansatte beskæftiget med specialpædagogiske opgaver, inkl. ressourcekorpsets personale, i et længere neuropædagogisk uddannelsesforløb. • Marte Meo forløb for personalet på almen området og uddannelse af terapeuter fra ressourcekorpsset • Dagskonference afholdt om inklusion og pilotprojekt med lokalt forankrede inklusionspædagoger i det tidligere område 3 i 2012-13 • Pædagogiske netværk er under udvikling i den nye struktur for dagtilbud, inkl. netværk for specialområdet • Nye bæredygtige institutioner er bygget for at imødekomme behov for tidssvarende byggeri, men også for at kunne imødekomme ændringer i behov og struktur, f.eks. erstatter den nye institution på Stokrosevej i Viborg 5 institutioner af ældre dato, inkl. specialinstitutionen Skovhuset
Indsatsområde: Skabe fagligt og økonomisk bæredygtige institutionsenheder
Bør være en fælles indsats • Der er skabt større enheder (børnehuse), der potentielt kan give større faglig sparring og videndeling og skabe større strategisk, faglig udvikling. Der kan dog være praktiske udfordringer pga. store fysiske afstande • Specialområdet er økonomisk ét samlet område, hvilket giver mulighed for fælles uddannelse og forskellige tværgående tiltag • Udfordringer med at følge op på udviklingspunkter fra dagtilbudsafdelingen på de samdrevede institutioner, da den overordnede ledelse er på skolen.
Indsatsområde: Indsats for, at forældre tager aktiv del i og ansvar for arbejdet med fællesskaber og anerkendelse
Bør være en fælles indsats • Der er udarbejdet guide i 2012 til de lokale SUF grupper om, hvordan handleplaner om forældreansvar udarbejdes. • Inddragelse af SSP konsulenterne på småbørnsområdet er under udvikling.
Indsatsområde: Udbrede kendskabet til nye initiativer på dagtilbudsområdet
Bør omformuleres til en fælles indsats omkring initiativer • Tusindbenet - fokus på tre læreplanstemaer: projektstart med opstartsmøder for interessenterne, kick-off møder efter de tre temaer i alle områder, der er udarbejdet folder, en hjemmeside,

udarbejdet materiale og deltaget i innovationskonference, der har været kontinuerlig pressedækning, og desuden har der været lokale initiativer, herunder presse, for at udbrede kendskabet. Hjemmeside: <http://kommune.viborg.dk/Borger/Boern,-unge-og-familie/Dagtilbud-0-6-aar/Tusindbenet>

- Barnet i centrum: Der er afholdt fyraftensmøder og vil fortsat afholdes løbende møder om forskningsprojektets udvikling og resultater for faglige interessenter. På landsplan er der udsendt pressemeddelelse, og det vil også ske fremover i forbindelse med offentliggørelse af forskningsresultaterne. Hjemmeside: <http://kommune.viborg.dk/Borger/Boern,-unge-og-familie/Dagtilbud-0-6-aar/Kvalitetsudvikling/Barnet-i-centrum>
- TOPI: TOPI involverer alle fagligheder på hele 0-18 års området. Styregruppen består af chefgruppen og arbejdsgruppen af afdelingslederne i B&U. Implementeringsprocessen blev igangsat med et fælles lederseminar især om ledelse af implementeringsprocessen. Alle ledelseslag i B&U deltog.
- Centrale og decentrale tiltag for alle medarbejdergrupper i form af 2 x fyraftensmøder for henholdsvis dagplejen, dagtilbud og skole/SFO med fokus på anvendelse af redskaber og systematikker. Fælles SUF møder for alle de tværfaglige grupper i områderne 4 gange i løbet af 2013/14, ledernetværk på tværs af skolerne i områderne, konsulenttimer på hver skole med fokus på læring i praksis. Leder-medarbejdernetværk på dagtilbudsområdet (områdevis), netværk for dagplejepædagoger og ledere og legestuegrupper for alle dagplejere, hvor der har været arbejdet med træning i anvendelse af redskaber ift konkret praksis. I 2014 iværksættes en virkningsevaluering.
- Hjemmeside: <http://kommune.viborg.dk/Borger/Boern,-unge-og-familie/Tvaergaaende-indsatser/Tidlig-opsporing-og-indsats>
- Rum og læring: med henblik på at udarbejde fælles retningslinier på bygning og indretning af nye institutioner såvel som indretning og ændringer af eksisterende daginstitutioner, har der været afholdt konference for dagtilbudsledere og andre faginteressenter.
- Børnenettet: Digital kommunikations platform i Viborg Kommunes dagtilbud er påbegyndt i 2013 og implementeres fuldt i 2014. Der er afholdt og vil også afholdes kurser for personalet, mens de enkelte institutioner har afholdt informationsmøder for forældre. Løbende orientering af pressen. Hjemmeside: <http://kommune.viborg.dk/Borger/Boern,-unge-og-familie/Dagtilbud-0-6-aar/Boernettet>
- Digital pladsanvisning: Viborg Kommune har haft digital pladsanvisning siden 2011. Der er tilhørende hjemmeside: <https://pladsanvisningen.viborg.dk/Default.asp?page=auth/common/login>
- Sprogindsats: dialogisk læsning, kraftigt fokus på sprogindsatsen i alle institutioner med en uddannet sprogvejleder og uddannelser for personale i både dagplejen og daginstitutioner

Indsatsområde: Udvikle den sundhedsfremmende og forebyggende indsats

Bør være en fælles indsats

- Indført obligatorisk formiddags og eftermiddagsmad i alle daginstitutioner
- Ca. 1/3 del af daginstitutionerne har indtil nu fået madordning.
- Alle dagplejere deltager på sigt i kurset "Måltidet i det pædagogiske arbejde", hvor der er fokus på kost og pædagogik i sammenhæng.
- I projektet "Tusindbenet" er der også fokus på krop, bevægelse og sundhed
- TOPI har fokus på alle børns trivsel og udvikling og skal derfor også medtages her.

Øvrige tiltag

- Løbende udvikling af de pædagogiske læreplaner

- Kvalitetsudvikling, bl.a. gennem anvendelse af ECERS og FCCERS
- Udvikling af det pædagogiske tilsyn (ledelses- og pædagogisk tilsyn), herunder offentliggørelse af udviklingsplan for de enkelte dagtilbud.
- Kvalitets rapport for dagtilbud, som sidst blev lavet i 2012, og som igen skal udarbejdes i 2014.

SKOLER

Indsatsområde: Samarbejdsaftaler med skoler i og uden for kommunen om udvikling

Bør omformuleres

- Deltagelse af Overlund, Egeskov, Bøgeskov og Brattingsborg i Ny nordisk skole, som er et tværgående forandringsprojekt for hele dagtilbuds- og uddannelsessystemet
- Rødkærsbro skole har deltaget i projektet "Professionsløftsskoler" sammen med bl.a. VIA, UCC og Metropol og samarbejdede også med to andre skoler udenfor kommunen titlen til "Bedre klasseledelse som vejen til bedre inklusion". Skolen er også ved at opbygge et resourcecenter "Helios", der samler særlige indsatser, antimobbeteam, AKT (adfærd, kontakt og trivsel) og HOT (hukommelses- og opmærksomhedstræning), aldersintegreret læseundervisning, dansk som andetsprog m.m.
- Der er samarbejde med nabokommuner, men ikke på det pædagogiske område.
- Skoleområderne benyttes i forbindelse med TOPI
- Forslag om opbygning af lederteams
- Det generelle indtryk er, at der er arbejdet forholdsvis begrænset med indsatsområdet.

Indsatsområde: Forsøgsprojekter i partnerskaber mellem skoler og eksterne læringsmiljøer

Bør omformuleres

- Viborg Ungdomsskole og Viborg Gymnasium og HF tilbyder talentklasser.
- "Skolen på job" og "I lommen på en lærling" er et virksomhedssamarbejde med deltagelse af bl.a. Grundfos, hvor eleverne får indsigt i arbejdslivet.
- Ørum Skoles SFO er DGI-certificeret
- Udeskoler

Indsatsområde: Afprøvning af nye veje til at øge andelen af børn, der går i almen skolen

- Modtageklasserne er nedlagt, og der er oprettet A-klasser på Vestervangsskolen.
- Pengene følger barnet. Bruges der færre penge på specialområdet, er der flere til almen.
- Brug af Lyshøj skolens resursekorps samt kompetenceudvikling for personalet
- Kvalificering af praksis med den tværfaglige model og TOPI
- Vestfjendsskolen har nedsat et støttecenter "Trampolinen" med AKT pædagog og en stilling primært til dansk og matematik. Der er både fokus på at støtte og udfordre stærke elever og mål om at nedbringe antallet af ekskluderede elever. Der gøres brug af klassetrivsel.dk og relationsskema.

Indsatsområde: Etablering af egne kommunale tilbud til elever med autismespektrumforstyrrelser

- Der er etableret A-gruppen for elever med autismespektrumelever på Vestervangsskolen

Indsatsområde: Udvikling af en plan for, hvordan den internationale dimension praktiseres på hver

skole

- Nordre skole deltager i Comenius-programmet.
- 10CV har en international studieretning
- Der er generelt arbejdet med den internationale dimension i meget begrænset omfang.

Indsatsområde: Afprøvning af teknologiens muligheder i forhold til undervisningsmidler, kommunikation og samarbejde

Bør omformuleres

- Chefgruppen har opstillet en IT-strategi for B&U
- Der foregår en opgradering af IT-infrastrukturen
- Der er etableret Skole-Intra, der skal afløses af en ny platform.
- Der køres et forsøg på Sparkær skole i samarbejde med VIA University College, hvor der gives tablet til alle elever.
- "Bring your own device" praktiseres og understøttes i udskoling.
- 10 CV er digital.
- De enkelte skoler har deres egne tiltag omkring teknologi f.eks. brug af smartboards i klasselokaler, fokus på digitale læremidler, projektarbejde.

Indsatsområde: Fortsat udvikling af helhedsskolen

- Skolerne har videreført arbejdet med heldagsskolen og fortsætter frem mod reformen, hvor indsatsen bliver en integreret del af hele skoleforløbet.

Indsatsområde: Tiltag, der bidrag til, at 95 procent af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse

Bør være en fælles indsats

- "Skolen på job" som nævnt ovenfor
- Der er gode erfaringer med UU-vejleder og brobygning.
- Ny Nordisk Skole bidrager også til opfyldelsen af dette indsatsområde.
- 10. Erhverv for dem, som endnu ikke er klar til at starte på en erhvervsuddannelse.
- ErhvervsGrundUddannelsen (EGU) på 10CV
- Samarbejde med Mercantec
- Forsøg med nye samtaleformer for UddannelsesErhvervsArbejdsmarkedsorientering (UEA) og brug af Oxford værktøjer
- De føromtalte talentklasser på Ungdomsskolen og Viborg Gymnasium & HF.

Øvrige pointer

- Målsætningerne skal justeres i forhold til folkeloven, så der ikke er gentagelser. De fremtidige mål må være realistiske i forhold til skolernes muligheder og resurser.
- TOPI er ikke et indsatsområde, men har fyldt meget.
- Der skal være plads til de enkelte skolars forskellighed og mere lige økonomiske muligheder.
- Den inkluderende praksis har fyldt meget.
- Der er stadig mulighed for vækst og progression indenfor målsætningerne, udvikling og rammer, som altså kan fastholdes.

KLUBBER

Indsatsområde: Udvikle nye metoder til inklusion, så det er attraktivt for alle børn og unge at komme i klubberne

- Alle børn fra 4. – 7. klasse har mulighed for et medlemskab i fritidsklubberne uafhængigt af, hvor de bor, og hvilken skole de frekventerer.
- Alle fra 7. årg. til det 18. år tilbydes deltagelse i ungdomsklub (4 dage om ugen).
- Enkelte ungdomsklubber har tilbud til unge med særlige behov.
- Derudover tilbydes et ungdomsklubtilbud i dagtimerne 2 steder i kommunen.
- Samarbejdet med andre klubber samt medinddragelse af børnene giver en synergieffekt, hvorefter vi skaber nye metoder fx indenfor et bredt tilbud af aktiviteter.
- Samarbejdet med skole, forældre, børn og unge giver øget kendskab til børnene/de unge og deres familiære forhold. Dette giver et mere kvalificeret grundlag at agere på overfor det enkelte barn/den enkelte unge.
- TOPI, den tværfaglige model og kompetanceudvikling understøtter inklusion.
- Udelivsprojekt, counterstrike skole og arbejde for at skabe anderledes aktiviteter, som kan fremme børns æstetiske læreprocesser
- Målsætningsværktøjet SMTTE og trivselsbarometer bruges til at sætte fokus på aktiviteter, der skaber udvikling af sociale fællesskaber.
- Der er iværksat mentorindsatser for at børn/unge, der har brug for lidt ekstra for at kunne håndtere at gå i klub.
- Der gøres brug af følgende for at inddrage de unge og give dem medindflydelse: Husmøder, ugentligt klubhjørne i fritidsklubben med information, debat og forslagskasse. Fritidsklubråd, Børneråd og børnemøder med medbestemmelse og et redaktørbørneteam til klubaviser. Instagram som opslagstavle og vindue til klubben, hvor de unge også redigerer.
- Samarbejde med SSP på tværs af klubber omkring udsatte unge, samarbejde med AKT lærere, kontaktpersonordning for nye børn.

Indsatsområde: Samarbejde både på tværs af klubområdet og på hele børne- og ungeområdet om den pædagogiske udvikling.

- Fælles aktiviteter i kraft af områdestrukturen, p-møder, pædagogiske dage / weekends, kurser, temadage, gennem den tværfaglige model, SUF-grupperne, netværksmøder og SSP-samarbejdet.
- TOPI, aktionslæring
- Arbejde i Klub X om at udvikle projektforløb eller temalinjer, f.eks. udeliv, æstetisk skabende, adventure, performance, videnskab/eksperimenter
- Etablering af ny Midtbyklub i samarbejde med Ungdomsskolen.

Indsatsområde: Udbygge og udvikle det opsøgende arbejde i forhold til børn og unge, der har behov for et klubtilbud.

Bør omskrives til at gælde hele ungeindsatsen

- Opsøgende i lokalområdet, hvorfra børnene/de unge kommer og på skolen f.eks. i frikvarterne.
- Udvidelse af Sydby ungdomsklubnetværk med boligsociale konsulenter, skolefolk og opsøgende arbejde i nærmiljøet, f.eks. i forhold til idrætsforeninger.
- Tværprofessionelt samarbejde i sprogklassen
- Samarbejde med det boligsociale fællessekretariat
- Forældresamtaler på skolen

Indsatsområde: Styrke samarbejdet med skolerne og øvrige uddannelsesinstitutioner for at lette overgangen mellem uddannelser

 Bør omformuleres så den rummes i 95 % målsætningen

- Alle vore elever er i ekstra brobygning ud over de obligatoriske forløb.
- Ungdomsskolen har gennemført et faglig læsningskursus for lærerne, således faglig læsning bliver en del af den daglige undervisning.
- En del elever ER undervist i erhvervsuddannelsesfagsprog af undervisere fra Mercantec.
- Fremover får eleverne mulighed for at vælge EUD10 – en 10. klasse i tæt samarbejde mellem 10CV og erhvervsuddannelserne, hvor forløbet foregår 30 % af tiden på erhvervsuddannelserne.
- Strukturen på 10CV er ændret, således alle elever skal vælge en studieretning, hvor målet er forberedelse af de unge til deres ungdomsuddannelsesønske.
- Et af tilbuddene på 10CV er Erhvervsklassen, hvor eleverne er i praktik en dag om ugen og desuden øget fokus på UEA-undervisning (UddannelsesErhvervsArbejdsmarkedsorientering)og OCN-kompetencer (OpenCollegeNetwork) for at lave en styrkeprofil for den enkelte.
- Vi har netop startet "Læringscenter i Heltidsundervisningen" op, hvor vi skal sikre overgangsmentorer/vejleder i de unges overgange.

Indsatsområde: Etablere nye undervisningsmiljøer med afsæt i analyser og undersøgelser af unges behov og interesser

- Ungdomsskolen har over de sidste par år haft stor fokus på IT i undervisningen i forhold til IT-viden og IT-didaktik for at kunne imødekomme behovet for kompetenceudvikling og øge motivationen.
- 10CV tilbyder temafag som f.eks. Young Action, animation, motor og værkstedsfag, hvor undervisningen foregår i spændende anderledes undervisningsmiljøer.
- Ungdomsskolen tilbyder f.eks. 10Tech, 10International, EUD10 og 10Erhverv, hvor undervisningen gøres virkelighedsnær i relevante undervisningsmiljøer.
- I fritidsafdelingen tilbyder vi rigtig mange fag, f.eks. medietalentskolen, musicaltalentskolen og Motorværksted, hvor der benyttes miljøer, der sikrer en sammenhæng mellem fagets mål og den praktiske gennemførelse af undervisningen.
- Ungdomsskolen gennemfører VU-camp for unge i folkeskolens 8. og 9. klasse, som har udfordringer med at gennemføre deres folkeskole. Undervisningen foregår i naturen.

Indsatsområde: Udvikle det internationale perspektiv i ungdomsskolen

- 10CV deltager med et større antal elever i Skive Jamboree - et årligt weekendtræf med deltagelse af 60-80 unge fra hele Norden. Et samarbejde mellem Skive og Viborg Ungdomsskole
- En gruppe 10CV elever og vore to-sprogs unge har faget "International" sammen, hvor indholdet bygges op om kultur, traditioner, mad, moral osv.
- 10CV har lavet ansøgning til Comenius om "Færdigheder til erhvervslivet og livskompetencer"
- Ungdomsskolen laver en del studieture både i dagafdelingen og fritidsafdelingen.

Indsatsområde: Styrke den pædagogiske mangfoldighed i forhold til ungdomsskolens forskellige målgrupper

- En af styrkerne i Ungdomsskolen er, at medarbejdergruppen møder med vidt forskellige kompetencer og uddannelse, hvilket målgruppen profiterer af.
- Ungdomsskolen har gennemført et kursusforløb for hele lærergruppen i Cooperative Learning.
- Ungdomsskolen har haft fokus på og gennemført uddannelse i udvikling af medarbejdernes teamkompetencer, specielt med fokus på videndeling og kollegial refleksion.
- Ungdomsskolen er i gang med at gennemføre to større uddannelsesforløb dels i IT-didaktik og dels i special- didaktik og begge forløb bliver fulgt op af forløb i actionslæring.
- Ungdomsskolen uddanner og anvender "Fyrtårne" til at styrke den pædagogiske indsats. P.t. har skolen læse-team med to læsevejledere, it-team med to IT-vejledere, der understøtter den IT-didaktiske indsats og special-didaktisk-team med 3 vejledere, der gennem videndeling og gensidig refleksion øger den enkelte lærers inklusions-kompetencer.

Indsatsområde: Særlige tiltag, der bidrager til, at 95 procent af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse

Bør være en fælles indsats

- Af ungdomsskolens elever vælger 98-99 % at fortsætte direkte i en ungdomsuddannelse. Det skyldes bl.a. skolens kultur, hvor der er stor fokus på faglig udvikling, alle mødes med krav og forventninger, der passer til den enkelte og alle unge deltager i brobygning m.m., hvilket skaber tryk i overgangene.
- Desuden medvirker rigtig mange af ovenstående forhold til at gøre de unge uddannelsesparate og -motiverede, således de unge får mulighed for at tilegne sig de nødvendige kompetencer.
- Jo mere stabil de unges skolegang er, des større er sandsynligheden for at de gennemfører deres ungdomsuddannelse – og dermed er det også et indsatsområde for Ungdomsskolen. I den forbindelse anvender vi lærer-ressourcer til at være ungementorer, der gennem dialoger og personlig vejledning støtter op om den enkelte. Desuden har vi et Trivselsteam, hvor forskellige kompetencer deltager, og der planlægges en tværfaglig indsats.
- Desuden har vi netop igangsat "Læringscenter for Heltidsundervisningen", der gennem mentorordning skal sikre den enkelte unge en succesfuld overgang til ungdomsuddannelsen.
- For en del af vore elever tilrettelægger vi læringsforløb med fokus på personlig udvikling, dannelse og nødvendige dagligdags færdigheder.
- Den tidligere nævnte VU-camp er også en del af indsatsen

Indsatsområde: Tiltag, der sikrer, at Ungdomsskolen til stadighed er en aktiv medspiller i udviklingen af Viborg Kommunes ungeindsats

- Ungdomsskolen er stærkt involveret i Ungdomsrådet, afvikler hvert år Streetfestival, gennemfører hvert andet år en stor Musicalproduktion, er i gang med at planlægge en Rollespils-kongres osv.
- Ungdomsskolen planlægger og gennemfører uddannelsesforløb for alle sent ankomne to-sprogs-unge, så de bliver uddannelsesparate og får mulighed for integration i dansk uddannelseskultur.
- Ungdomsskolen gennemfører forløb (Forskole og Heltids Undervisningen), for unge, der ikke ad anden vej kan få de nødvendige uddannelsesparathedskompetencer.
- Ungdomsskolen deltager i relevante fora – UTA, Overgange for unge med psykiske udfordringer, kommunens samlede indsats for unge to-sprogede, folkeskolereform osv.

FAMILIEAFDELINGEN

Indsatsområde: Styrke en koordineret helhedsorienteret sagsbehandling i samarbejde med voksenområdet

 Bør omformuleres og være en fælles indsats

- Der er sat fokus på dette område, dels gennem overgangsprojektet for unge med psykiske vanskeligheder, men også overgangsmøderne.
- For de fleste er overgangsmøderne implementeret, og der er etableret et ledelsesmæssigt forum på tværs af afdelingerne, som har med overgang at gøre. Dette forum mødes 1 gang om måneden, hvor rådgiver kan få sparring på en sag mhp. den videre proces i overgang til voksen / efterværn.
- Der er samtidig ledelsesmæssig i Familieafdelingen trukket statistik på de unge, der nærmere sig det 18 år, og opfølgning på sagsniveau.
- Børn & Unge samt Job & Velfærd har d. 20. december fremsendt en ansøgning til Arbejdsmarkedsstyrelsen om at deltage i projekt "Helhedsindsats for udsatte familier". De overordnede formål med forsøget er, at der med udgangspunkt i et helhedssyn på udsatte familier sættes ind overfor hele familiens problemer, så de kan få hverdagen, økonomien og familielivet til at hænge sammen.

Indsatsområde: Styrke samarbejdet i SSP-regi (Skole, Socialforvaltning og Politi)

- Der har hele tiden været et samarbejde med ovenstående. At vi nu kan udveksle oplysninger med politiet uden samtykke fra forældrene, såvel som der stilles krav til, at skole/dagtilbud får en tilbagemelding på underretninger, forbedrer blot vores samarbejde på tværs.

Indsatsområde: Tilpasse og udvikle tilbudsviften i et tæt samarbejde på tværs af området

 Hører hjemme under dagbehandling og døgnområdet

Indsatsområdet burde høre under dagbehandling og døgnområdet, da familieafdelingen er myndighedsområdet, mens Dagbehandlingen og Døgninstitutionerne er udførende.

- Der er etableret aflastningstilbud til børn og unge med autisme og 3 døgnpladser på døgnområdet
- Udvidelse af De utrolige År, et vejledningsprogram til forældre, hvis børn har begyndende adfærdsvanskeligheder
- Ansættelse af 2 integrationskonsulenter
- Ansættelse af 3 hjemme-hossere (som led i omlægningen af indsatsen på forebyggelses- og anbringelsesområdet)
- Oprettelse af åben, anonym rådgivning i nyt sundhedscenter
- Der skal være mere fokus på at informationer og ideer bliver bredt ud, og at behov bliver italesat og omsat til konkrete tiltag.

Indsatsområde: Udvikle og forankre de selvstyrende team

- Organiseringen i familieafdelingen tager udgangspunkt i teamopdeling (børne- og familieteam, handicapteam, frontteam og ungeteam), hvilket fungerer rigtig godt.
- Der igangsættes initiativer med henblik på at understøtte højere grad af "selvstyre" ved bl.a. indførelse af teamkoordinatorer

Indsatsområde: Udbygge og udvikle tilbud på aflastnings-og plejefamilieområdet Bør omformuleres til fokus på familiepleje
• I forbindelse med ny tilsynsreform pr. 1.1.2014 har der forestået et større forberedelsesarbejde ift. opdeling/adskillelse af arbejdsopgaver herunder virksomhedsoverdragelse af medarbejdere • Udvidelse og opkvalificering af plejefamilieområdet er og vil fortsat være et særligt indsatsområde jf. de politiske målsætninger på området. Det er således lykkedes at ændre anbringelsesmønsteret i retning af, at en langt større andel af vores anbringelser sker i plejefamilier. I 2011 udgjorde andelen af alle anbringelser ca. 29 % mens det ved udgangen af 2013 udgjorde ca. 51 %. Målet er 65 % ved udgangen af 2014.

Øvrige pointer
• I forbindelse med omlægning af indsatsen på forebyggelses- og anbringelsesområdet, er der skabt råderum og dermed mulighed for en bevidst investering i forebyggende foranstaltninger, jf. de politiske målsætninger der vedrører øget brug af forebyggende foranstaltninger. • Implementering af overgrebspakken pr. 1.10.2013: Der er sket revision af procedure for håndtering af underretninger, herunder udarbejdelse af handleguide og etablering af beredskab for håndtering af overgrebssager. I den forbindelse er der sket styrkelse af fronten

DAGBEHANDLINGEN

Indsatsområde: Implementere en ny distriktsopdelt struktur og et fælles udgangspunkt for arbejdet i Dagbehandling
• Fuld implementeret for ca. 4 år siden. Det fungerer rigtig godt. Der foretages løbende tilpasning af organiseringen - bl.a. ift. efterspørgsel på forskellige ydelser, nye medarbejdere, nye ydelser.

Indsatsområde: Tilpasse og udvikle tilbudsviften i et tæt samarbejde på tværs af området
• I god proces med mange tiltag inden for de sidste par år, men vil formentlig være et kontinuerligt behov for fortsat at udvikle tilbud på tværs af B&U og F&R. Af nye tiltag/ydelser kan nævnes: ○ ansættelse af 3 hjemme-hossere ○ ansættelse af 3 integrationskonsulenter ○ ansættelse af 1 psykolog til overgrebsområdet samt til spædbørnsteam ○ overflytning af spædbørnsteam fra familieafdeling til dagbehandling (opdeling mellem leverandør og myndighed) ○ Udvidelse af målgruppen/tilbud om De Utrolige År ○ Tilbud om børnegrupper for børn af psykisk syge (overtaget fra J&V) ○ Udarbejdelse af forældrekompetenceundersøgelser (blev tidligere købt eksternt) • Dagbehandling indgår i nyetableret tilbud om åben anonym rådgivning

Indsatsområde: Beskrive ydelserne, så det er tydeligt, hvilke ydelser Dagbehandling tilbyder
• Der er udarbejdet produktkatalog på tværs af familieafdeling og dagbehandling (understøtte samarbejde og synliggøre ydelser) • Pt. i gang med decideret ydelses beskrivelse. Forventes endelig færdig medio 2014 - hvor også medarbejdere og samarbejdspartnere har været inddraget.

Indsatsområde: Anvende behandlingsplaner som et redskab i arbejdet Omformuleres til fokus på effektmåling
• Ændret til indføring af effektmålingssystemet FIT (Feed Back Informed Treadment). Alle medarbejdere har i 2013 deltaget i temadage med ekstern psykolog. Implementeringsfasen er godt i gang, men endelig implementering vil strække sig over flere år. Baggrunden for ændringen er, at det vurderes mere meningsfuldt at indføre effektmålingssystemet end behandlingsplaner for arbejdet. Den oprindelige tanke med behandlingsplanerne var også at kunne vurdere effekt, afprøve metoder ect. over tid.

DØGNINSTITUTIONER

Indsatsområde: Etablere egne døgntilbud i nærområdet som er målrettet kommunens konkrete behov for at leve op til anbringelsesreformens tanker om at udnytte nærområdets resurser
• Der er med virkning fra 1.1.2012 etableret aflastningstilbud til børn og unge med autisme på Rødehus, som er en afdeling under Egeskovhus. Det betyder, at behov for aflastning til denne målgruppe som udgangspunkt løses af Rødehus • Der er med virkning fra 1.1.2013 etableret 3 døgnpladser på Egeskovhus for samme målgruppe som de børn og unge der kommer i aflastning på Egeskovhus. • Der arbejdes aktuelt på en afdækning af behov og mulighed for etablering af mor/barn institution. Dette sker i samarbejde med Nørresø børnepension • Med det formål at optimere ressourcer og ekspertise på ungeområdet, er det besluttet at der sker sammenlægning af MiniBo og ungeteamet

Indsatsområde: Udvikle kommunale døgntilbud i nærområdet Bør om formuleres så den er fælles og dækker kommunale tilbud Se førnævnte
--

SUNDHEDSPLEJEN

Indsatsområde: Udvikle samarbejdet med dagtilbudsområdet med særligt fokus på dagpleje og vuggestuer

● Bør flyttes til en fælles indsats om tidlig indsats og 0-6-årsområdet

- Sundhedsplejen og dagplejen har etableret og udviklet et struktureret og godt samarbejde om
 - Overgange / TOPI
 - Fokusgruppemøder i dagplejen / niveau 3 + 4
 - Marte Meo tilbud 1 - 3 år (0,25 % midler)
 - Ledermøder dagpleje / sundhedspleje
- Fortsat fokus på samarbejdet med institutioner og vuggestuer
 - Sundhedsplejen har fra januar 2013 fået tilført resurser til at deltage i Fokusgruppemøder på institutionsniveau 3 – 6 år / DTM niveau 3
- Fortsat fokus på samarbejdet med de centrale aktører i dagtilbud i ny konsulentafdeling

Indsatsområde: Samarbejde internt i Familie og Rådgivning om at udvikle indsatsen til sårbare familier og mødre

- Sundhedsplejen har arbejdet aktivt for at styrke den faglige metode / Marte Meo ift den samlede indsats i sundhedsplejens eget faglige arbejde med børn og familier 0 – 1 år
- I det tværfaglige samarbejde i F&R er vi lykkedes med at afprøve og etablere / beskrive samarbejdet omkring familier i *Spædbarnsteamet*, som fra januar 2013 er placeret i Dagbehandling. Spædbarnsteamet er en foranstaltning til nye familier med komplekse problemstillinger, som kræver en tæt observation i den første tid efter fødsel.
- Set fra sundhedsplejens perspektiv er der fortsat behov for indsatsområder / fokus på:
 - koordinering / evt. fælles visitation ift. nye gravide / familier med spædbørn
 - tværfagligt syn på en families behov
 - beskrive snitflader i samarbejdet i F&R
 - drøfte og beskrive mulige former for nye tværfaglige samarbejdsformer f.eks. ift. tilbud til grupper af familier / børn
- Indsatsen har i perioden været præget af skiftende ledelse i Familieafdelingen / F&R / BU og det vurderes fortsat at være et indsatsområde i ny *Lys i øjnene*.
- F&R har i 2013 – 2014 et strategisk og skærpet fokus på sammenhængskraft i den samlede indsats til børn og unge

Indsatsområde: Udarbejde en struktur- og behovsanalyse, som bl.a. indeholder en ny vurdering af sundhedsplejens tilbud og praksis i forhold til sundhedsstyrelsens anbefalinger

● Kan omformuleres til andet punkt nedenfor

- Sundhedsplejen søgte i 2010 inspiration fra bl.a. Odense - og indførte et nyt tilbud om konsultationer til de nye familier. Tilbuddet ses i relation til mulighed for konsultationer i nyt Sundhedscenter / satellitter.
- Der er fremadrettet behov for fortsat fokus på tilpasning af sundhedsplejens tilbud i relation til nye samarbejdsformer og familiernes behov og stillingtagen til behov for en struktur – og behovsanalyse
- *Vejledning om forebyggende sundhedsydelser til børn og unge 2011*/ Sundhedsstyrelsen
 - Sundhedsplejen i Viborg har tilpasset og justeret de interne faglige retningslinjer til Sundhedsstyrelsens *Vejledning 2011*
- I politikperioden er der ikke lavet en egentlig struktur – og behovsanalyse

Indsatsområde: Udvikle tilbud til børn og familier i kommende sundhedscentre • I relation til ovenstående har sundhedsplejen etableret konsultationer som forberedelse til arbejdsformer i Sundhedscenter Viborg og satellitter. • Sundhedsplejen har været aktiv i processen hen imod etablering af Sundhedscenter • Konsultationer • Åbne tilbud / Åbent Hus • Undervisningstilbud til familier • Familieiværksætterne / forældreuddannelse som pilotprojekt i 2014 • Åben anonym rådgivning – tværfagligt tilbud i F&R • Generelt udnytte de nye fysiske faciliteter til fortsat at udvikle og tilpasse sundhedsplejens tilbud – F&R 's tværfaglige tilbud til familierne.
Indsatsområde: Kvalificere sundhedsplejens konsulentfunktion • For trepartsmidler blev det i 2010 muligt, at alle sundhedsplejersker gennemgik uddannelsen til coach - et rigtigt godt kommunikativt redskab ift. at arbejde sundhedsfremmende med fokus på muligheder. • Sundhedsplejen deltager i Den Tværfaglige Model med særligt fokus på ○ Fokusgrupper i dagplejen ○ Fokusgrupper 3-6 år ○ Tværfagligt Forum i skolerne (ad hoc niveau 3) • Sundhedsplejen arbejder aktuelt med at etablere Sundhedsplejens sparringsmodel – hvor det er hensigten at lave et tværfagligt niveau 3 / 4
Indsatsområde: Opkvalificere sundhedsplejens skriftlighed og datakvalitet gennem en bedre udnyttelse af elektronisk journalsystem Sundhedsplejen arbejder fortsat aktivt med at kvalificere det skriftlige arbejde / journaler • optimere datakvalitet • optimere mulighederne i journalsystemet Novax • et fortsat fokus på den gode hjemmeside som erstatning for pjecer mm ○ ex QR kode på det kort der orienterer om sundhedsplejens muligheder • overvejer og drøfter mulighederne med Facebook - men endnu ikke etableret
Øvrige pointer • Konsultationer: Siden 2010 en del af sundhedsplejens tilbud med henblik på optimal udnyttelse af resurser. Hjemmebesøget er unikt for faggruppen, og det diskuteres på landsplan om vi sælger ud af noget meget vigtigt, når vi som faggruppe åbner muligheden for at arbejde med konsultationer • Indflytning i Rådhuset i september 2011 gav en tværfaglig fysisk placering, som har skabt mange drøftelser i sundhedsplejen, men også muligheder i det tværfaglige samarbejde i F&R • Økonomisk stabilisering: Det skarpe fokus på økonomi har haft betydning for processer og udviklingsområder i BU - F&R - sundhedsplejen. • Kommunalallægens opgaver overgår helt til sundhedsplejen fra efteråret 2013. Sundhedsplejen er efteruddannet til at klare opgaven. • Barselsbesøg på 4. – 5. dagen fra oktober 2013 er ny lovgivning og en opgave, der tidligere tilhørte regionerne. Der medfører arbejde i weekend og på helligdage, hvilket er nyt for faggruppen.

Indsatsområde: Udvikle PPRs rådgivende kompetencer

- Der har været fokus på kompetenceudvikling i forhold til den konsultative tilgang bl.a. temadag v. Vibe Strøier - forfatter til "Konsulentens Grønspættebog", kursusaktivitet omhandlende psykologen som konsulent og uddannelse af LP vejledere.
- Etablering af interne læringsmiljøer i form af kontraktstyret supervision. Alle faggrupper har fået tilbud om intern gruppesupervision med fælles læringsmål i forhold til udvikling af den konsultative tilgang.
- Udvikling af PPRs rådgivende kompetencer er nært sammenhængende med en af PPRs centrale opgaver - nemlig deltagelse i Den tværfaglige model på samtlige niveauer men med et særligt fokus på niveau 2 og 3.
- Status på implementering af indsats: Faggrupperne i PPR mestrer de rådgivende funktioner, og som sådan kan der tales om at være nået i mål i forhold til indsatsområdet. Samtidig må det understreges, at der altid vil være mulighed for udvikling på dette område, som fordrer både mestring af forskellige former for procesteknologier, opdatering og udvikling i forhold til specialiseret viden og indsats samt fokus på nærhed og kendskab til den lokale kontekst, som der rådgives i forhold til.

Indsatsområde: Konsolidere kompetencecentret i skolerne og fokusgruppemøderne i børnehaverne

- PPR har deltaget i udvikling og revidering af Den tværfaglige model. PPR har en central position i både kompetencecentrene på skoleområdet og fokusgruppemøder i dagtilbud. Der er sket en markant konsolidering af kompetencecentrene og fokusgruppemøder, således at de nu er en naturlig del af praksis i skole og dagtilbud. Dette område skal ses i sammenhæng med indsatsen omkring TOPI, som er afhængig af den struktur, som Den tværfaglige model og herunder fokusgruppemøder og kompetencecentermøder i henholdsvis dagtilbud og skole repræsenterer. Det er med revidering af Den tværfaglige model besluttet, at psykologer fra PPR er procesledere i mødefora på niveau 3 og 4.
- Status på implementering af indsats: Indsats i forhold til konsolidering af kompetencecentre og fokusgruppemøder vurderes at være nået i mål. Samtidig vil jeg pointere, at der fortsat er fokus på hele tiden at optimere den indsats, som leveres i disse mødefora, således at vi sikrer optimal udnyttelse af ressourcerne.

Indsatsområde: Udvikle samarbejdet med børnepsykiatrien, så arbejdet i højere grad bliver baseret på en fælles tænkning, en klar fordeling af opgaver og respekt for hinandens arbejde

- PPR deltager i samarbejdsfora med børnepsykiatrien i Viborg. Dette vurderes at fremme fælles tænkning og forståelse for hinandens forudsætninger til gavn for borgeren/familien. Samtidig deltager PPR Viborg i prøvehandling med Ungdomspsykiatrien for at afprøve nye procedurer for tilbagemelding fra ungdomspsykiatrien. PPR har fortsat fokus på aftalerne i sundhedsaftalen som danner ramme for samarbejdet med psykiatrien.
- Status på implementering af indsats: Det har på nogle områder vist sig vanskelig at opnå fælles tænkning i forhold til tilgangen til børn og unge. Det er fortsat meningsfuldt at arbejde videre med at skabe klarhed i deling af arbejdsopgaver og øge kendskab til de forskelligartede opgaver og tilgange, som kendetegner BUC og PPR Viborg Kommune. PPR vil fortsat være aktive i forhold til at afsøge muligheder på dette område samt fortsætte i nuværende samarbejde. PPR er delvis i mål med indsatsområdet.

Indsatsområde: Tidlig indsats på det motoriske område

- PPR har prioriteret at fokusere ressourcerne i forhold til fys/ergo på den tidlige indsats. Fys/ergo er faste deltagere i Den tværfaglige model i dagpleje og med mulighed for ad hoc deltagelse i øvrigt - der opleves relevant efterspørgsel på dette i dagtilbudsområdet. Fys/ergo i PPR har i den forgangne periode bl.a. haft fokus på sansebearbejdning. Indenfor fys/ergo området har PPR hjemtaget opgaver fra IKH, og dette har givet mulighed for en større grad af sammenhængende og tidlig indsats.
- PPR fys/ergo leverer ligeledes personale til dagtilbuds Tusindbensprojekt, og dette har givet mulighed for at sætte ekstra fokus på den tidlige og forebyggende indsats indenfor det motoriske område.
- Fys/ergo i PPR indgår ligeledes i samarbejde med sundhedsplejen omkring åbent hus samt åbent hus for præmature i sundhedscentret.
- Endelig har der været arrangeret kursusaktivitet for pædagogisk personale for at sikre opkvalificering i forhold til tidlig indsats på det motoriske område.
- Status på implementering af indsats: Målsætning for indsatsen vurderes at være indfriet, men det betyder naturligvis ikke, at det nuværende arbejde og fokus på området aftager.

Øvrige pointer

Grøn for så vidt angår første linje i det nedenstående - fokus på at skabe sammenhængskraft

- PPR og Familie og Rådgivning som helhed har særlig fokus på at skabe sammenhængskraft på tværs. PPR er en synlig og tilgængelig samarbejdspartner i forhold til særlig skoler og dagtilbud men ligeledes i forhold til det øvrige Familie og Rådgivning og Børn og Unge. PPR har i den forgangne periode haft fokus på ligeledes at være faciliterende i det tværfaglige samarbejde. PPR har i den forgangne periode fokuseret på omstilling til større fokus på forebyggelse, tværfagligt samarbejde og fokus på inklusion - meningsfyldte og deltagende fællesskaber for børn og deres familier. Dette arbejde er bl.a. understøttet af ny lov om specialpædagogisk bistand samt KLS pejlemærker for fremtidens PPR.

TANDPLEJEN

Faglige indsatsområder

Indsatsområde: Fælles standarder for undervisning, instruktion og motivation

- Der er udarbejdet standarder for instruktion og motivation, medens standarder for undervisning er under udarbejdelse.

Indsatsområde: Præcise mål for tandsundhedsfremme

- Målene for tandsundhedsfremme måles via indberetninger via SCOR (Sundhedsstyrelsens Central Odontologiske Register). Der er fastsat specifikke mål for 15 årige og 18 årige tandsundhed.

Indsatsområde: Handleplaner for forebyggelsesindsatsen på alle klinikker

- Der findes individuelle handleplaner for forebyggelsesindsatsen på alle kommunale klinikker, som skal revideres i 2014.

Teknologi, fysiske rammer og kvalitet

Indsatsområde: Analyse af de fysiske rammer for at tilpasse dem til de ændrede behov, der opstår som følge af generationsskifte og det ændrede sygdomsmønster

Bør omformuleres til en overskrift for de nedenstående indsatsområder

- Analysen er gennemført og opdateres løbende.

Indsatsområde: Implementere kvalitetsstandarder for kommunal tandpleje inden 2011

- Der er implementeret kvalitetsstandarder for bl.a. indkaldeintervaller, men der mangler vedtagne kvalitetsstandarder på andre områder

Indsatsområde: Indrette en handicapklinik for børn og unge, der slet ikke eller kun meget vanskeligt kan anvende de almindelige klinikker

Det indgår som en del af analysen af de fysiske rammer

- Det har ikke været muligt at indrette en særlig handicapklinik for børn og unge pga. manglende beslutninger om tandplejens fremtidige struktur. Enkelte klinikker har fået forbedret adgang, men Viborg Kommune betaler stadig for behandling af børn og unge i Region Midt, fordi der ikke er indrettet en særlig handicapklinik.

Private klinikker og den kommunale tandpleje

Indsatsområde: Udarbejde standarder og retningslinjer for de mest almindelige procedurer

- Arbejdet har ligget stille og afventet en stillingtagen til tandplejens fremtidige struktur.

Indsatsområde: Analysere hvilke organisatoriske og strukturelle konsekvenser det kan få for den kommunale tandpleje at implementere kvalitetsstandarder for kommunal tandpleje

- Arbejdet har ligget stille og afventet en stillingtagen til tandplejens fremtidige struktur.

STANDARDE FOR SAGSBEHANDLING PÅ FAMILIEOMRÅDET

I modsætning til den foregående udgave af "Lys i øjnene" er der ikke i dag lovkrav om standarder for sagsbehandling på familieområdet. Man vil derfor kun arbejde videre med de standarder, som man finder givtige. Samtlige indsatser derfor markeret med rød.

Tidlig indsats i forhold til børn og unge med behov for særlig støtte

Målsætninger: "At en hurtig og relevant indsats sikrer, at udsatte børn og unge har en tryk, god og indholdsrig opvækst.

Den tværfaglige samarbejdsmodel: realisering af den politiske målsætning

- Den tværfaglige model beskriver, hvordan der samarbejdes på tværs, fra der opstår bekymring for et barn, til der oprettes en sag i familieafdelingen. Modellen blev evalueret i 2012, og en revideret model blev taget i brug 1/1 2013. Den tværfaglige model er samtidig knyttet til tidlig opsporing og indsats, TOPI, der også implementeredes i hele Viborg Kommune fra 1/1 2013. TOPI indeholder en række processer, som skal sikre, at man identificerer og tager hånd om udsatte børn tidligere.
- Som opfølgning på den nye lovgivning i "overgrebspakken" fra 1. oktober 2013 har Familieafdelingen justeret sine procedurer. Eksempelvis håndteres alle underretninger nu i Familieafdelingens Frontteam, hvor det løbende vurderes om der er behov for indkaldelse af beredskabet og iværksættelse af en hurtig indsats, og ved alle underretninger i eksisterende sager foretages en såkaldt "second opinion" af en socialrådgiver i Frontteamet, som ikke tidligere har været involveret i sagen.
- Som et led i at understøtte det forebyggende arbejde, laver Familie & Rådgivning en mere samlet og koordineret indsats i forbindelse med Åben Anonym Rådgivning. Åben Anonym Rådgivning har lokaler i det nyåbnede Sundhedscenter. Marts 2014 igangsættes et forsøg med fremskudt socialrådgiver for at styrke den tidlige og forebyggende indsats igennem socialfaglig sparring på et tidligt tidspunkt i et forløb. Rådgiveren kan tilbyde råd, vejledning og sparring i forhold til børn og familier, der ikke i forvejen er tilknyttet en socialrådgiver i Familieafdelingen, kvalificere henvendelser/sager til familieafdelingen, understøtte det tværfaglige samarbejde samt forældresamarbejdet.

Inddragelse af forældremyndighedsindehaver og barnet eller den unge og Inddragelse af familie og netværk

Indsatsområde: At dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med børn og unge og At samarbejdet mellem forældre og fagpersoner er gensidigt forpligtende og med en tydelig ansvarsfordeling

- Alle indsatser med børn og unge tager udgangspunkt i den tværfaglige model, hvor forældrene er primære interessenter i hele processen. Inddragelse af forældre er endvidere et fokusområde, der understøttes af TOPI.
- Familie og netværk er fortsat et særligt indsatsområde, som også understøttes af Integrated Children's System, ICS. ICS er et systematisk sagsbehandling- og udredningssystem, der kan anvendes i sagsbehandlingen af børn og unge med særlige behov. ICS metodeunderstøttes af Socialstyrelsen. ICS blev implementeret i Viborg Kommune i september 2013. Der er i Kommunen indført ændrede skabeloner og procedurer, hvor der i sagsbehandlingen systematisk skal forholde sig til netværket. Endelig ansættes der en netværkskonsulent, der skal understøtte, at netværket afdækkes og inddrages i foranstaltningssager.

- Viborg er som en af fire kommuner med i projektet "Unge med psykiske vanskeligheder - overgang fra barn til voksen", hvor en af målsætningerne er at understøtte: "at de unge i højere grad kan mestre relevante kompetencer (psykiske, kommunikative, sociale) og tage ansvar for eget liv, således at de unge i højere grad formår at blive inkluderet i samfundet, herunder deltage i uddannelse og job på lige vilkår med andre unge." Projektet har også fokus på den unges netværk, og således anvendes netværkskort i projektet.

Opfølgning og evaluering af resultaterne af indsatsen i den enkelte sag

Indsatsområde: At der bliver fulgt op og evalueret på tiltag i alle sager, så det sikres, at indsatsen til enhver tid rettes mod de opstillede mål

- Via tydelige og målbare handleplaner følges der op på tiltagene i den enkelte sag. Handleplanerne indgår også som en del af ICS og vil blive understøttet yderligere via den tekniske løsning DUBU, der tages i brug fra maj 2014.
- Feedback Informed Treatment, FIT, er et dialog- og evalueringsredskab, som anvendes til at kvalitetssikre behandlingsmetoder. FIT bruges på individniveau og altså i den enkelte sag, hvor brugeren giver feedback på effekten af behandlingen.

Særlig indsats til unge der er fyldt 15 år

Indsatsområde: At den særlige indsats ydes i nærmiljøet

- Det blev i januar 2012 vedtaget politisk, at den særlige indsats ydes i nærområdet. Der anvendes derfor i videst mulig omfang tilbud indenfor Viborg Kommune.
- Der er igangsat en proces på udsatte unge området, hvor det er ambitionen at optimere udnyttelsen af de mange kompetencer og ressourcer på tværs af Børn & Unge. Der gennemføres en minianalyse af området - primært indenfor Familie og Rådgivning, men der inddrages øvrige områder i Børn og Unge med snitflader til udsatte unge, herunder SSP og klubområdet. Der er også planlagt et visionsseminar på ungeområdet med bred deltagerrepræsentation.
- Unges overgang er et generelt og særligt indsatsområde i Viborg kommune, hvorfor der er igangsat en række forskellige initiativer til at understøtte de gode overgange og det gode samarbejde på tværs af børn og unge- og voksenområdet. Blandt andet kan nævnes 16-17 års møder samt etablering af afdelingsledermøder på tværs af Børn & Unge og Job & Velfærd, hvor der spares om, hvordan indsatsen kan koordineres på tværs af forvaltningerne til gavn for den unge.
- I budgettet for 2014 er der tilført ekstra midler til at styrke indsatsen for unge med misbrugsproblemer. Ungeteamet er fysisk placeret på Ungdomsskolen i et miljø, hvor unge i forvejen færdes. Placeringen giver mulighed for at arbejde tværfagligt med de unge med behov for særlig støtte, og det er særegent for dette område, at myndighed og leverandør har samme placering. I 2014 lægges MiniBo og Ungeteamet sammen med den hensigt at skabe endnu større sammenhæng på ungeområdet og give mulighed for hurtig og fleksibel indsats.

TVÆRGÅENDE INDSATSOMRÅDER I "LYS I ØJNENE"

Punkterne nedenfor er grupperet efter, hvilket fagområde der har afgivet tekstbidraget.

Barnet/den unge Alle medarbejdere understøtter børn og unges deltagelse i sunde fællesskaber og fremmer deres forståelse af fællesskabets betydning Chefgruppen vurderer, at det bør være en målsætning.
Dagtilbud Alle dagtilbud arbejde med børns sociale og alsidige personlige udvikling. I dette arbejde tilstræbes der også at skabe læringsmiljøer med mulighed for at alle børn kan deltage i sunde fællesskaber. Der arbejdes desuden med at opøve børns empatiske evner, så de får forståelse for andres behov og følelser. Alt dette foregår i den daglige pædagogiske praksis, både gennem specifikke tiltag, f.eks. Trin for Trin, og mere alsidige pædagogiske aktiviteter og tiltag. Alle disse tiltag og deres omfang skal ses i relation til de eksisterende rammer, m.h.t. normering, fysisk plads m.v.
Ungdomsskolen - Ungdomsskolens ungekultur bygger på et stærkt fællesskab, idet vi tænker, at en tilknytning til et godt fællesskab er motiverende for de unge i forhold til egen indsats og vedholdenhed. I den sammenhæng gør Ungdomsskolen bl.a. følgende: - Ungdomsskolen arrangerer weekendture for unge - Brunch – alle skolens elever spiser brunch hver formiddag - Alle vore elever deltager i introforløb, hvor målet er at skabe fundamentet for fællesskabet gennem teamøvelser, kendskab til egne og andres stærke sider og normer for et godt fællesskab. - Alle vore elever har Dannelsesfag, hvor målet er bevidsthed om egen indsats for det gode liv.
PPRs fælles status på de tre indsatsområder for barnet/den unge PPR har haft særlig fokus på barnet/den unge, som aktør i eget liv samt de kontekstuelle forhold omkring barnet. Samtidig har PPR en rolle i forhold til at beskrive børns behov - herunder de børn, som har behov for compensation og særlige tilbud i kortere eller længere perioder. Inklusion og tiltag som fremmer inklusion har været og vil fortsat være et centralt indsatsområde, når vi skal nå målsætningerne på området - både kvantitative og kvalitative.
Sundhedsplejen Sundhedsplejen har arbejdet bevidst med fællesskaber – specifikt ift. gruppetilbud og Åbent Hus mm + drøftelser i SUF gruppe

Barnet/den unge Løbende tilpasning og udvikling af lokale tilbud til børn og unge i Viborg Kommune Chefgruppen vurderer, at det bør være en målsætning.
Ungdomsskolen - Ungdomsskolen fastholder en decentral organisering, der sikrer fritidsundervisning og klubtilbud til de unge lokalt. - Ungdomsskolen danner forskellige fora med bl.a. unge og voksne med forskellige erhvervsbaggrunde, der giver inspiration til ungdomsskolens fag- og aktivitetsudbud til målgruppen. Det er til alle tider ungdomsskolens mål at udbyde attraktive tilbud til de unge.
Sundhedsplejen Vi arbejder efter den tænkning der er ift Sundhedscenter / satellitter – og drøfter løbende begrebet <i>lokale tilbud</i>

Barnet/den unge Udvikling af nye metoder til inklusion Bør omformuleres
Dagtilbud • "Jeg Kan" er blevet brugt i enkelte tilfælde som metode til at involvere forældre i et forpligtende samarbejde omkring forandring af deres barns situation. • Pilotprojekt i Møldrup-Skals med 2 deltids inklusionspædagoger • Ressourcekorpsen arbejder løbende med udvikling af metoder til at fremme inklusion, med bl.a. råd og vejledning, fokus på sunde fællesskaber, o.a.
Ungdomsskolen • Ungdomsskolens kultur er i udgangspunkt inkluderende, idet den rolle ungdomsskolen har i det pædagogiske billede i Viborg Kommune kræver en håndholdt indsats over for mange af vore unge. Dette ses f.eks. også i vores Unge Projekt (to-sprogs unge), hvor de unge deltager i 10. klasse undervisningen så snart de kan profitere af det. • Ungdomsskolen gennemfører netop nu et kursusforløb med aktionslæring, der bygger oven på to kursusforløb med fokus på IT-didaktik og specialdidaktik, og målet er øget viden om og færdigheder i en inkluderende hverdag.
Sundhedsplejen • Mødregupper efter dato for fødsel • Familieiværksætterne

Forældre Udvikling af nye metoder til forpligtende samarbejde med forældrene Bør være en målsætning
Dagtilbud • SSP arbejde i børnehaver fra ultimo 2013. • De Utrolige År er blevet tilgængeligt, og vil i øget grad blive det fra 2014, via direkte visitering fra dagtilbud.
Ungdomsskolen • For nogle af vore forældre tilbyder vi hjælp til, at de bliver i stand til at støtte og bakke deres unge op i forhold til gennemførelsen af deres uddannelse.
PPR • Den tværfaglige model i sammenhæng med TOPI har medvirket til, at forældredeltagelse er reglen og ikke undtagelsen. Der er sket et markant skred i tænkning omkring forpligtende forældresamarbejde i den forgangne periode.
Sundhedsplejen • Sundhedsplejen har arbejdet aktivt med begrebet <i>forældreansvar</i> • Tovholder på <i>Pilotprojekt Familieiværksætterne 2014 - 2015</i>

Forebyggelse KRAM (kost, rygning, alkohol og motion), kropsbevidsthed og seksuel sundhed indarbejdes i indsatsen
Dagtilbud • I dagtilbud arbejdes der løbende med at udvikle det pædagogiske arbejde med krop og bevægelse, og fokus på sund kost. Se afsnittet om Dagtilbud.
Ungdomsskolen • På Ungdomsskolen fylder KRAM meget i hverdagen gennem skolens alsidige fagudbud og gennem oplysning og holdningsdrøftelser i fællestimer, foredrag og dannelsesfag.

PPRs fælles status på indsatsområderne omkring forebyggelse • Sundhedsfremmegrupperne har været centrale i arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme. • Fys/ergo haft særlig fokus på sansebearbejdning i forståelse af børn og unge i samarbejde med netværket omkring børn og unge.
Sundhedsplejens fælles status på indsatsområderne omkring forebyggelse • Det vurderes at der er behov for skarpere fokus fra BU / konsulentenheden ift. tværgående indsatser, sundhedsfremme og forebyggelse - særligt når der skal samarbejdes om de brede opgaver ift. den borgerrettede forebyggelse ○ opgaven (som den kunne være) er beskrevet og i proces • <i>Projekt Seksuel Sundhed</i> iværksat med midler fra Forebyggelsesudvalget. Projektet blev forankret i en tværfaglig projektgruppe, som arbejdede seriøst og målrettet, men det må desværre konkluderes, at det ikke blev prioriteret fra skoleafdelingen. • Sundhedsplejen har været meget aktive ift. TOPI som forskningsprojekt og nu i implementering

Forebyggelse Fortsat udvikling af den sundhedsfremmende indsats Bør omformuleres
Dagtilbud • Der arbejdes med forebyggende indsats og udvikling i fokusgrupper, SUF grupper som beskæftiger sig med udvikling og implementering af lokale og centrale initiativer, herunder TOPI, den tværfaglige model, m.v.
Ungdomsskolen • Viborg Ungdomsskole har netop startet Fighterne op - et tilbud til overvægtige 13-18 årige og indholdet er bygget op om kost, motion og selvværd.

De professionelle Fælles kompetenceudvikling for alle medarbejdere i temaerne inklusion og anerkendelse
Ungdomsskolen Ungdomsskolen bruger en del ressourcer på at udvikle både de fastansatte og de timelønnede i specialpædagogik - både med viden, refleksionsmuligheder og træningsforløb gennem aktionslæring. (se ovenstående)
PPR • Fælles kompetenceudvikling for alle medarbejdere i temaerne inklusion og anerkendelse
Sundhedsplejen • TOPI og kompetenceudvikling

De professionelle Udvikling af enkle og overskuelige kvalitetsplaner på alle områder
PPR • Udvikling af enkle og overskuelige kvalitetsplaner på alle områder